

J E L E N K Ö R.

11. szám.

Pest, szerda. Május 23.

1832.

Foglalat: Magyar és Erdélyország (kinevezések. Baranya vármegyei tisztújítás. Gróf Aichelburg Felix †). Anglia (Londoni politikai egyesület. A reformbill a felsőházban fenakad. Gróf Grey ministeriuma lemond. Nagy illetődés a fővárosban. Lyndhurst és Harrowby l. Alsóház). Franciaország (Telegraphi hír. Marseille állapotja. Egyéb hírek. Népparati). Németország (Rajnamelléke. Baden). Svéczia és Norvégia. (Bölcs javítások a kormány által). Olaszország. Portugália. Belgium. Elegg hírek. Pénzfolyamat. Gabonaár.

MAGYAR és ERDÉLYORSZÁG.

Királyi Felségünk nagymélt. Revisnyei gróf Reviczky m. k. u. főkanzellár Ő Ex-jához majus 6dikán utasított legfentebb határozata szerint gróf Bellegarde tábornagyot gyöngéledő egészsége miatt, ifjabb Felségünk főudvarmesteri hivatalától nyugalmazni, 's fáradt szolgálatiért a Sz. István kir. rend nagykeresztjével minden díj fizetés nélkül jutalmazni méltóztatott; helyébe pedig gróf Hoyos urat kegyelmesen kinevezni, ki egyszersmind fő vadászmeister hivatalát ezentul is megtartandja.

Kegyves volt továbbá május 9dikén ifj. gróf Bethlen Imre urat, erd. Küküllő vmegye tiszt. főjegyzőjét, ugyan az erd. kir. udv. kanzellariához számszeletti udv. concipistává kegyelmesen kinevezni.

Tek. Baranya vmegye Pécssett, f. h. 7ik 's 8dikán tartá tisztválasztását, illy rendel: Első al-ispán lett Almási és Gödrei Siskovics József szavak többsége által. 2dik al-ispán Répás Leopold felkiáltás által. Fő-jegyző Gáál József, Ő Excja a fő-ispán által hivatalában megerősítetett. Első al-jegyzőnek eddig volt tiszt. al-jegyző Bonyhádi Perczel István; 2dik al-jegyzőnek Kardos Antal; tiszt. al-jegyzőknek pedig Bonyhádi Perczel Miklós, Daróczy István, és Horváth Ferdinánd nevezettek ki a' n. mélt. főispán ur által. Fő tiszt. ügyész Madarász József felkiáltással. Al-ügyvéd Barthos Lajos. Tiszt. al-ügyészek Rihmer János, és Grabarics Ernest. Főadószedő Skerlecz Károly. Aladószedő Goocs József. Levéltár-gondviselő Petrás Aloiz. Levéltár-gondviselői segéd Répás

Pál mind felkiált. Baranyavári kerületben főbiró Barthos József voksal. Al-biró Madarász László felkiált. Esküdtek Farkas István, és Börzöny József felkiáltással. Mohácsi kerületben főbiró Sey József. Al-szolgabiró Ráisz Daniel felkiált. Esküdtek Spiesz Imre felkiáltással. Vangel József voksal. Hegyháti kerületben főbiró Pákozdy Zsigmond felkiált. Al-szolgabiró Sey József felkiált. Esküdtek Nagy-Ajtay József, és Szent-Iványi Daniel felkiált. Siklósi kerület. főbiró Cséby Ignác. Al-szolgabiró Nagy Imre. Esküdtek Töreky Antal és Répás Zsigmond mind felkiált. Szent-Lőrinczi ker. főbiró Knap Ferdinánd voksal. Al-szolgabiró Kajtacsy Antal felkiált. Esküdtek Katta Ferencz, Balasko Imre. Pécsi kerül. főbiró Megyefalvai Jeszenszky Imre. Al-szolgabiró Ország Imre. Esküdtek Furthényi József, Kissfaludy István. Katonaságra ügyelő biztosok Geőcz Ignác, Körmendy József. — Cseh Antal, és dunarévi biztos Bálóvics László hivatalokban megerősítettek. Az egész tisztválasztás közben legszebb csend, 's nemes rend uralkodott; nagymélt. főispánunk pedig 200 személyt vala szíves megvendégelni.

Győr: ápril 28dikán példásan túrt 16 napi súlyos betegségből, élete 78dikában elhunyt gróf Aichelburg Felix, es. k. nyugalmazott ezredes őrnagy, a' rothenthurmi 's greifensteini urodalmak örökös ura. Teteit 29dikén mélt. 's főtiszt. Berghoffer Mihály, szerbiai püspök 's győri nagyprépost szokott egyházi szertartásokkal a' köznyughelyen takarítá el. Díszesíté a' teme-

tést gr. Nostitz könnyülovas ezredének egy osztálya 's az egész fegyveres polgárság a' boldogult rangjához illő végtiszteleti lövésekkel. Győr minden rendű lakosi szeretetének tanúja volt az: hogy majd hat ezer ember kísérté koporsóját sírjához. Eltűntét kesergik: minden jóban példás özvegye szül. gr. Eszterházy Anna asszony, 's gyermekei: Ferencz cs. ¶ 's főhadnagy; Katalin, T. Jobbaházi Dóry Miklós táblabíró férjével; 's Karolina, T. Sövényházi Neuhold Erneszt Győr vármegyei szolgabíró hitvesével. Áldás hamvaira!

A N G L I A.

Londonban majus 4dikén gyűlést tartott a' nemzeti politikai egyesület Hume ur előlülése alatt 's a' következő nevezetes végzéseket fogadta el. Elsőben is közegyetértéssel kinyilatkoztatta a' gyűlés, hogy a' felsőházhoz (lordok, azaz magnások táblája) semmi bizodalma nincs 's azoknak forralásaik a' reformbill ellen gyanusak előtte. Másodszor kinyilatkoztatta az egyesület, hogy a' bill A. és B. scheduláin, mellyek a' nagyobb városoknak adandó választási just, 's a' tizfontclausulát érdeklík, teendő minden változtatást úgy tekint, mint a' billnek magának 's így a' reformnak is egyenes megtámadását; következésképp az illyes változtatásnak minden, hatalmában álló, törvényes módon ellene lesz, ellene munkáland. — Murphy ur felirást javasolt a' királyhoz. Detrosier ezen javaslatot támogatta 's hozzá tevő, hogy ha a' nemzet épen a' vég eszközökhöz szoritják, úgy ez igen is fog magán segíteni tudni, legközelebb a' taxák meg nem adása által. Perry ur a' parlamenthez kívánt kérelmet adatni a' billnek csonkittatlan álteresztése végett, 's ebben azt említetténi, hogy ha azt a' felsőház megtagadná, félő, hogy a' népméltó hosszujában nem csak a' taxákat meg nem adja, hanem az országban minden privilegiált rendet egészen eltörül. (Igazolás). Végre Jones ezredes (oberster) annak

kinyilatkoztatását hozza ajánlatba, hogy az egyesület a' legforróbb köszönettel vette a' scotiai és irlandi reformbarátoknak közre dolgozását a' bill előmozdításában, 's őket az ő reformjok végrehajtásában hasonlólag segíteni fogja. —

Halljuk most a' felsőházi történeteket.

Majus 7dikén ülvén a' husvétii szünet után legelőbb is össze a' felsőház, azonnal biztossággá változott által 's a' reformbill egyes czikkelyeinek vitatását elkezdé. Lord Lyndhurst (Wellington alatt lordcancelar) mingyárt eleinte egy hosszú beszédben azt az indítványt tevő, hogy a' bill első clausulái megfordított renddel jőjenek vizsgálát alá, azaz ne a' korhadt faluk választó jusát eltörölő clausulák vétessenek fel legelől, hanem azok, mellyek által némelly nagy népességű városoknak választó és követküldési jus adatik. Ez indítvány ugyan csak formaságot illetőnek látszik, de valójában a' reformbill principiumán változtat, minthogy elfogadtatásából az következnek, hogy csak azért és csak annyi korhadt faluk vesztenék el majd választó jusokat, mivel és a' hány küldendő követ a' nagyobb városoknak engedtetnék, nem lévén szabad az alsóház mostani tagszámát szaporítani; és így a' korhadt faluk választási jusa nem töröltetnék el általjában, nem ex principio, vagy is elv szerint, hanem csak szükségből 's a' meghatározott szám megtartásáért. A' ministerek igen jól érzettek, hogy ez az indítvány az ő billjeknek egészen más színt ad, 's ha az elfogadtatik, úgy a' bill 's magok a' ministerek megbuknak. Azért is lord Brougham 's maga lord Grey a' leghathatosban kinyilatkoztatták, hogy ők e' változtatásba megegyezni nem fognak, 's ha azt a' ház még is helyben hagyná, úgy ők illendő rendszabásokról fognak gondoskodni, hogy a' billt 's annak principiumit sértetlen épségben vihesék ált. 'S íme, szavazásra kelvén a' dolog, az indítvány 151 szóval 116 ellen ('s így 35 többséggel) elfogadtatott 's a' mi-

nisteriu
Lord G
csőtörtő
(8dikár
nak vég
királyh
jeszték
javával
ha mód
reform
sék 's i
hajtása
a' felső
nem la
pairek
vélemé
kép jav
nal elő
tenni
sát fo
ezelőtt
vallá,
dolka
rosz
reform
te, m
szolá,
fog;
princi
nister
tekin
9
nak le
pedig
lemon
mivel
akart
kinyi
ló mi
Ebrin
írást
ni. M
alsó l
hotel
lölül
javál

nisterium minoritasban maradt! — Lord Grey a' bill további vitatását azonnal csőtörtökre (maj. 10.) halasztá: másnap (8dikán) ministeri tanács tartatott, 's annak végéül lord Grey 's lord Brougham a' királyhoz Windsorba kimentek. Itt előterjeszték Ő Felségének, hogy ők az ország javával többé ministerek nem maradhatnak, ha módot nem ad nekik Ő Felsége, hogy a' reformbillt a' felsőházon sértetlen átvihessék 's így e' fontos kérdésnek a' nemzet o-hajtása szerint vethessenek véget; erre ők a' felsőház tegnapi szavazása után más utat nem látnak, mint ha tüstént elegendő új pairek neveztetnek ki az alsó és felsőház véleményi egyeztetése végett; következőkép javasolják Ő Felségének, nevezne azonnal elég számmal új paireket, vagy ha ezt tenni nem akarná, ministerei lemondását fogadná el. A' király, az a' király, ki ezelőtt két héttel még magát reformistának vallá, ki csudálkozott, hogy az ő ebeli gondolkodását lord Wellington olly rosszul értette, a' ki ministereit 's a' reformbillt mindenkép gyámolítani megígérte, más nap (9dikén) 9 órakor azt válaszolá, hogy ő új paireket nevezni nem fog; 's így ez órától az országglás eddigi principiumit változottaknak 's lord Grey ministeriumát elbocsátottnak lehetne és kelle tekinteni.

9dikén estve tudtára adák a' felső háznak lord Grey és Brougham, az alsó háznak pedig lord Althorp, hogy ők (a' ministerek) lemondásaikat a' királynak beadták azért, mivel ő Felsége új paireket nevezni nem akart. Az alsóházbeli reformbaráti azonnal kinyilatkoztaták, hogy ők a' lelépni készülő ministeriumot el nem hagyják, 's lord Ebrington jelenté, hogy az iránt egy „felírást a' királyhoz“ fog holnap javaslatba hozni. Még az nap estve későn egybegyűlt az alsó háznak mintegy 200ig való tagja Brooke hoteljében a' nevezett lord (Ebrington) előülése alatt, 's a' más nap teendő felírás-javallatra nézve meghatározatott, nyilatkoz-

tassa ki abban a' ház, hogy legkevesebbé sem szándéka nygan a' király praerogatíváját ministerei szabad választhatásában csorbítani, de megbizóik, a' nemzet, 's maga a' felség iránti szent kötelességeknek ismerik azon alázatos tanácsot adni Ő Felségének: ne hívna senkit a' ministeriumba, ki magát a' reformbillt alapelveinek, mellyeket a' király ez alsóháznak olly igen ajánlott, fentartatására nem kötelezi. Ezenkívül fejeztessék ki a' háznak sajnálkodása ezen utóbbi ministerium lemondása felett, melly az alsó ház teljes bizodalját bírja 's most is bírja. — 8dikán és 9dikén még több más gyülekezetek tartattak a' városban, mellyekben kérelmek készítetttek a' királyhoz új pairek neveztetése végett. Egyébiránt e' napokban még csend vala a' fővárosban.

Május 10dikén ezer hir terjedett az újon nevezendő ministerek felől; de bizonyost még nem lehetett tudni. Lord Lyndhurst és lord Harrowby neveik hallattak. A' Courier ugyanaz napi levelében a' alaptalannak mondja a' hirt, melly szerint lord Harrowby 9dikén a' királyhoz hivatott volna, 's azt állítja, hogy 10dikéig a' király ez igen fontos tárgy felett csak Gloucester és Cumberland királyi hercegekkel 's lord Lyndhursttal szólt, még pedig ez utóbbival hosszasan. — A' Globe (Grey ministeriumának ujsága) szerint lord Lyndhurst ezen dologban csak közbenjáró; hátul, vagy is igazabban szólván legelő herceg Wellington áll. (Legújabb hir szerint ez megvalósodik.)

Az alsó ház majus 7diki ülésében azt kérdé Vyvyan ur lord Palmerstontól, nem szándékozik e a' külső hatalmakkal Belgium iránt tartott minden alkudozások foglalátját a' ház elejébe terjeszteni? különösen szeretné a' kérdő tudni, millyenek azok a' legújabb megérkezett ratificatiók, mellyekről Belgiumban 's Hollandiában olvassák már a' protocollumokat 's így talán szabad volna ezeket Angliában is tudni. — Lord Palmerston azt felelé, hogy az újabb

protocollumok főképen csak a béke fenmaradását tárgyazzák Belgium és Hollandia között, 's az illető irományokat néhány nap alatt be fogja adhatni.

Courier: Lehetetlen azon megilletődést leírni, mellyet a reformbill megbukása a fővárosban okozott. Minden reformbarát nemes boszónkodással érzi e sérelmet 's magok a reform ellenségei remegve várják tettök hihető következéseit. A város nyugoti felén gyülekezettek 's felirások forranak, ben a városban olly eleven a sajnálkodás, nyugtalanság, neheztelés, hogy már ez maga elég a reform szükségét 's köz kivántatását bebizonyítani. Néhány óra mulva szintilly jelenetek fognak az ország több más résziben is mutatkozni 's minekelőtte hat nap betelnék, legtávolabb határvidékeink is tisztelettel teljes, de elszánt tanujelit adandják érzésöknek. — Továbbá jelenti a Courier, hogy gróf Funchal, dona Maria követe, Londonba megérkezett, 's ha meghatalmazó levelét ált nem adta még lord Palmerstonnak, legalább az nála készen áll. Rosz, és szerencsétlen időben jött a gróf, mond a Courier, most midőn a reform ügye a ministerek figyelmet egészen elfoglalja. De bár meggondolnák ministereink, hogy a parlamentreform ügye az egész világ józan szabadságának ügyével egybefügg, 's ha nem voltak is elég hatalmasak megsemmisíteni a szabadság belföldi ellenjeinek ármánykodását, arra még is maradt hatalmuk, hogy a constitutionális ügy sikerét a külföldön biztosítsák.

Későbbi ujságok körülállásosan közlik a felsőház maj. 7diki ülését, mellyek szerint, minekutána többen sok és nevezetes kérelmeket nyujtának be a reformbill mellett, névszerint Sussex királyi hercege (egy-maga a kir. hercegek közül, ki a reformnak barátja) a londoni lordmayorét 's városi tanácsét, a lordcancellar egyet Edinburghból 40,000 aláírással, 's t. e. gróf Grey felállott 's emlékezteté a házat: ideje, hogy biztossággá (committée) válván,

a reformbill külön pontjaival foglalatostkodják. Legelőbb is, monda, egy változtatást akar szóba hozni, mellyet ő a bill első clausuláján ajánl tételni. Ez a záradék, mint az alsóháztól általjöött, ekép szól: Mindenike az A. lajstromban foglalt 56 falunak (borough) megszűnik követet, vagyis képviselőt, küldeni a jelen parliament elosztásával. "Mint hogy, ugymond gróf Grey, többen azon lordok közül, kik a választásjog-elvételét a bill principiumául elfogadják, azon véleménnyel vannak, hogy e faluk száma csak az A. lajstrom tökéletes meghányatása után állapittassék meg, azért ő jónak találja e számot az első clausulában nem említeni, 's így a clausulát ekép szerkeztetni: „Mindenike az A. jegyzékben felhozott faluknak megszűnik követet küldeni a parliamentbe.“ — Ezen javaslat ellen hozá fel l. Lyndhurst abeli indítványát: hogy a billnek mind a két legelső clausulája, melly a választásjog-elvételét tárgyazza, mellőztessék el még most egészen 's mind addig, míg a ház azon záradékok felett egyezend meg, mellyek a némelly városoknak adandó választásjogot érdeklilik; mert, ugymond, azon választásjogok száma, mellyek némelly boroughoktól el fognak vétetni, egyedül azon választásjogok számából foly 's következik, mellyek némelly más megyék 's városok számára ujonnan fognának alkottatni. A bill másodszori felolvasatása által elfogadták ugyan a lordok a jog-elvétel 's jog-megadás principiumait, de nem azon terjedéket 's mennyiséget is, mellyben ezen principiumok fognának alkalmaztatni, 's épen ezen nagy kiterjesztésben nem egyeznek meg ő 's az ő baráti. — Ezen magyarázat és javaslat ellen azonnal felszólt lord Brougham, mivel az, ugymond, egyenest oda czéloz, hogy a választásjog-elvételének principiumát kétségessé tegye 's így a billnek egyik fő alapját elvegye. Ha azt mondják, hogy követküldési és választási just csak ugy és akkor lehet törvényesen adni, ha és a men-

nyit el
landi u
melly
képvis
e hely
si just
esztén
lasztá
a néll
pott v
első
legyer
denk
ezent
kor k
sék e
natott
lyek
tenek
sét m
tio: r
kozni
tásak
sitiót
verer
Ango
te. E
de sz
tához
ryk f
vezik
kább
lenb
értel
fősz
lenel
ford
köve
nem
ni a
fogv
a b
e ju
java
es o
let

nyit előbb más helytől elveszünk, úgy ő az irlandi uniora (Angliával) emlékezteti a' házat, melly szerint ezen ország (Irland) előbbi 300 képviselőjéből 200at vesztett el, a' nélkül hogy e' helyett valaki más kapott volna követküldési just; szinte így vesztette el ezelőtt egy pár esztendővel egy két százezer irlandus választási jogát (az emancipatio alkalmával) a' nélkül, hogy valaki más illyes just kapott volna. Most nyilvánosan az a' legelső s legelőbb eldöntendő kérdés: Szabad legyen e' elpusztult faluknak, mellyek mindenkor megvesztegetésnek vannak kitéve, czentul is követet küldeniek? — S csak ekkor következik a' másik kérdés: Megadás-e az azon képviselet, melly ezektől elvonatott, olly városok- és kerületeknek, mellyek idő folytával gazdagok és virágzók lettenek? — Kimondván e' szerint vélekedését mind a' ministerium, mind az oppositio: most már azon pártnak kelle kinyilatkoznia, melly a' bill másodszori felolvasásakor a' ministeriumot és legszelső oppositiot közölte s amához szegődvén, (Waverer, azaz ingadozóknak nevezik őket az Angolok) a' bill felolvasatását lehetővé tette. Ezek nevében gróf Harrowby kezdé szólani s magát lord Lyndhurst ajánlatához csapá. Már ez az egy votum is a' toryk felé hajtá a' mérleget (serpenyőnek nevezik némelylek), melly felé az mind inkább nehezedett. Wellington, Bexley, Ellenborough, Winchilsea szólottak szintezen értelemben s a' mérséklettebb toryk másik főszónoka, az ingó Wharnccliffe. Ellenek szólottak lord Holland, Manvers, Clifford és gróf Grey, ki hosszú beszédét a' következő szavakkal végzé: Reménylem, nem fogják a' nemes lordok önmagokat csalni azt hívén, hogy ezen mellékjavaslat elfogadása után szerencsés végre lehessen még a' billt juttatni. Maga a' nemes gróf, ki e' javaslatot tevén, mondá azt, hogy majd a' javaslat elfogadása után fogja meglátni, mi esoda pályán lesz jó haladnia. Többet nem szükség mondanom; de én félek

azon következésektől, mellyek támadni fognak, ha a' lordok háza magát a' nép sürgető szükségének s kívánságának, egyálthágtatlan falgyanánt, ellenébe szegzi. Én a' javaslat ellen legteljesb oppositiot fejezem ki." A' ház tizenkettedfél órakor (éjjel) oszlott el.

FRANCZIAORSZÁG.

Majus 9dikén telegraph által azon tudósítást vevé a' kormány, hogy azon aszonyság, ki több más személlyel együtt a' letartóztatott Carlo Alberto gőzhajón Ajaccioba kísértetett, nem a' berryi herczegné; — minek következésében parancsolat ment az ottani hivatalokhoz, hogy az érdeklött személy, minden kísérelével s általában a' gőzhajón volt egész népséggel együtt, Franciaországba vezettessék vissza, hol mindnyájan törvény elejébe fognak állittatni.

Azon telegraphi hírek következetében, mellyek Marseilleből máj. 5dikén érkeztek Párisba, itt több, a' marseilleikkel egyetértésben állott carlista elfogattatása rendeltetett meg. A' Messenger szerint Toulonban is történt a' marseilleihez hasonló lázongás, de mint mindenütt, itt is csakhamar elnyomatott.

Marseillei hadi kormányzó generallieutenant gróf Damremont a' következő hivatalos tudósítást küldé Lyonba az itteni (nem rég kinevezett) hadi kormányzó general Delorthoz: „A' nyolczadik katonai osztály vidékén szakadatlan csend uralkodik. Fegyveresek mutogaták magokat Varde megyében majus első napján, kik a' marseillei támadás szerencsés kimenetére vártak; az innen üzésökre kiküldött lovaság négyet közülök elfogott. A' törvényszék folytatja az april. 30diki complott iránti nyomozódását; több gyanus személy elfogattatására adatott ki parancsolat; minden nap új új fényt árasztand e' dologra. Herrault és Garde megyékből azon tudósi-

tást veszem, hogy Nimesben és Montpelierben várva várták a' lázadás jeleit Marseilleből, (s a' nevezett helyeken valóban voltak is zavarok —), de a' csapás, melly pártjokat april. 30dikán Marseilleben érte, egészen kiforgatta őket plánjaikból. Itt (Marseille) eddig a' következő személyek estek fogság alá: Lachaud, ezredes a' 29dik ezredből; Candolle birtokos; Berron t, gyalogkapitány a' kir. exgardánál; Kergorlay, expair; Caira alhadnagy a' 3dik ezredből 's volt gardista; Vecoux, commis; Blin; Etpannet; Cantalin; Favau. Aláírva: gróf Damremont.“

Hirlelik, hogy a' koronaherczeg az ország nyugoti megyéibe fog utazni.

Hiszik, hogy marsall Soult nyeri meg az első ministerséget, mellyre olly igen törekszik. Sebastiani ellenben, kit mind a' nép mind a' ministerek, kivált Soult, egyiránt utálnak, bizonyosan kilép. Eddig is csak az tartóztatá, hogy marsall Soult nem akart megegyezni benne, hogy lemondása irjaul marsalli czimet kapjon.

A' Journal des Débats köz hiedelemnek állítja, hogy ama', berryi herczegnének vélt személy, Almazan herczegné (madame de St. Priest).

A' Vendome-piaczi gyülöngés alkalmával elfogott három személynél fegyvereiken 's néhány töltésen kívül leveleket is találtak ezen aláírással: „Avril, a' népbaráti egyesület titoknoka.“ Valóban ezen republicanus egyesület most ismét éledni kezd. Majus 7dikén mintegy 500an gyültek össze a' Grenelle St. Honoré utcában, 's ez nap a' egy ven új tag jelenté magát beíratásra. Az érdeklött levelek következtében néhány közülök elfogattak.

NÉMETORSZÁG.

Annweiler (bajor rajnavidéki város) majus 7dikén: Tegnap estveli 9edfél órakor városunkba egy, ifju emberekből álló csapat tolonga be néhány szabadságfával felkészülten, 's ugyan a' szabadságot daloltan,

egész a' vásár piaczig, hol kedvenez fájokat felütötték. A' városi tanács azonnal egybe gyülekezvén jónak találta az ifjakat magokra hagyni, mig nyers kényöket kifúnák, mivel különben ugy is veszedelmes zajongásra adhatta a' rögtön használt erőszak alkalmat; a' fiúk nem is vetemedtek vakmerőbb csintalanságokra, egyéb hogy alacsonyolván az örömfát a' városházhoz siettek, 's „éljen a' szabadság!“ közt hurczolák onnan a' régi hármasszínű lobogót ki; meg, hogy egy agg kéményseprőt, ki az egész procedurát már rég türehtetlenül szemlélgette 's végre csakugyan fejszét ragadva közükbe rohant, hogy imádott fájokat kivághassa, kegyetlenül megöklöztek.

A' badeni rendek junius elsőjére vannak rendkívüli gyülésre egybe hívva. A' sajótörvény és szabadság, 's a' német szövetség nevében ez ellen tett lépések lesznek a' tanakodások fő tárgyai. —

SVÉCZIA és NORVEGIA.

A' kormány lassan lassan, kimért de erős léptekkel halad elő az idő szellemében szükségesekké vált reformok 's javítások létesítésében. Jelenleg három nevezetes kérdés van tanakodás és vitások alatt. Az első a' régi svéd törvénykönyvön, melly mind a' polgári mind a' fenyítő törvényt magában foglalja, teendő javításokat illeti. Ez a' törvénykönyv, melly 1734ben készült, akkor mind principiumi igaz voltok, mind határozatai felette pontos és világos létők, mind végre azon időben ritka 's példátlan szabadelműsége miatt egy volt a' legjobb törvénykönyvek közül Európában. De az idő óda nagyot változtak a' szokások és erkölcsök, a' társaságos életben újabb viszonyok támadtak, 's az előbbi törvények sok esetben nem alkalmazhatók, és hiányosok lettek, ennél fogva az igazgatóságok bölcsen áttaláltván, hogy a' törvényhozásnak az emberi elme haladásával szinte haladni kell, már ezelőtt néhány évvel

meghagyá egy biztosságnak, hogy az 1734-diki törvénykönyvet újra dolgozza ált, megtartván annak előbbi külsejét és formáját. Ezen biztosság ebbeli munkája másodfelét is (a' fenyítő törvénykönyv álnézését) elvégezte most, 's ez, nyomtatás által nyomban köz ítélet alá fog bocsáttatni. — A' másik szinte igen fontos szándék a' nyilvános oktatás javítását illeti; ebben is dologhoz értők tanácsa után induland a' kormány, 's jó ideje már, hogy a' biztosság ez iránti javaslatai a' sajtót elhagyák. Végre a' harmadik nagy pont a' bányász munkák iránt eddig tett rendelkezéseket illeti, 's ezekről szinte adott már a' biztosság véleményt, 's minden svéd kimondhatja most ezen igen viaszályos tárgy felől ítéletét.

OLASZORSZÁG.

Bolognában a' 154 pápa-katona ott léte óta gyakor egyenetlenségek keletkeznek, így majus 5dike éjjelén a' nevezett katonák közül hárman polgári ruhában öltözködve, egy mesterembert tulajdon házában fogtak el, 's Ozimóba fogva vivék; megtudván ezt a' nép a' kaszárnya elébe tolonga 's a' katonákat támadással fenyegetve velek néhány puska lövést váltta; alig vala képes a' közben jött francia sereg az ingerlett félt lecsillapítani, az által, hogy a' pápakatonákat kaszárnyaikban tartóztatja zárva, kiknek még élelmöket is helybe hordatják. Cubieres general sürgette az elfogott polgár szabadon bocsáttatását, de nem teljesítetvén kérése. összegyűjté a' városi etöljáróságot 's az idegen consulokat, 's ezeknek egyes panaszokrul gr. St. Aulairét rendkívüli kurir által azonnal tudósítá. — Romagnából is hasonló hírek érkeznek, holott is az ausztriai seregek egyik része eltakarodása után, pápakatonák foglalván helyöket, hasonló rendetlenségek történtek, úgy hogy az ausztriai seregek parancsolatot kaptak megállapodásra.

PORTUGÁLIA.

Angra (Terceira szigeten) april 16-dikán. Ma két hajó érkezett meg hozzánk Franciaországból mintegy 600 főre menő részint francia, részint lengyel fegyveressel. Ezek tüstént St. Michaelbe küldettek, mint az egybegyülés mostani középpontjára. Halljuk, hogy még egy francia csapat van utban hozzánk; ha ez is megérkezik, nem lesz többé, a' mi késleltessen. Valóban tegnap a'beli szándékát nyilatkoztatá ki a' regens (don Pedro) hogy a' jövő hónap, tehát május 10dikén okvetetlen elevez. Sok francia van vele, a' többi közt gróf Leger de Bemposta, 's Lasteyrie, Lafayette nek egyik unokája. A' regens ministerei: marquis Palmella, A. J. Freire, 's Mouzinho da Silveira, mind jeles férfiak, bár olly serények is volnának, mint maga dom Pedro.

Ugyancsak Angra, april 18dikán. Gróf Villafior holnap megy el innen, 's most bizonyosnak állítják, hogy dom Pedro még e' hónap 23dikán elevezend tőlünk Portugál partjai felé. — (Angol ujságokból.)

Ellenben a' Courier (szinte angol ujság) a' következő kivonatot közli admiral Sartorius april. 25dikén irt leveléből: „Mint hogy Portugália ellen intézett kérészületeink olly igen előre haladtak, nem tanácslom Madeira megtámadtatását, 's véleményem szerint elég ezt a' szigetet egy pár hajóval, mellyek a' nagy expeditionál nem épen szükségesek, elzáratni. E' javaslatom elfogadtatott. M a j u s 20 d i k á n (tehát nem 10dikén vagy még korábban) bizonyosan elindulunk. Mind idegen, mind portugál seregeink igen jó szint, jó kedvet 's nagy lelkesedést mutatnak; fenyegetők is valóban példás. Mióta Portosantot (Madeiránál) elfoglaltuk, hozzánk e' szigetből számosan szöknek 's Madeira magát szoros zár mellett sokáig semmikép nem tarthatja.“ Minden egyéb eddigi tudósítások is majus 20dikára teszik don Pedro expeditionója kiindulását.

BELGIUM.

Evain francia general belga nemzeti-sedését a' senatus april. 30dikán elfogadta.— Majus 2ikán Langerman (Romarino társa a' lengyel harcban) 's Magnan generalok mint ujonan kinevezett belga tisztek a' király kezében tevék le a' hódolási hitet, 's Magnan a' következtetett nap már elis utazott Brüsselből kormányára bizatott osztályához.

Tornaco falkája néhány hollandi csapatól segítettve ujlag beütött a' luxemburgi belga birtokba, körülkeríték Mamer helységet, egy részök a' faluba csapott 's Hanno kerületi biztos lakása felé tolonga, de ez már jókor értesítettvén a' veszélyről, a' levéltárral együtt előbb elillant.

A' Phare szerint april. 27dikén éjjel 3 hajó érkezett meg az antwerp-i fellegvár alá pattantyúszerekkel, 's különösen nagy számú congrevi rakétákkal. Éjszak-Brabantban a' holland seregek mozgásban vannak.

Van de Weyer ur Londonba visszatért.

ELEGY HIREK.

Mondják, hogy a' spanyol statusjövendelmeket haszonbérbe (arenda) szándékozik adni a' kormány 's Rieca ur volna a' kibérlő. — Alcudia rövid időn valóságos premierministerré (mi most ideiglen bizatott reá) fog kineveztetni.

A' lengyel királyságbeii orosz seregek eleven mozgásban vannak. Több csapat egybe huzódik, a' már Oroszországba indult ezredek közül többen visszatérnek. Két gyalog osztály Oláh- és Moldva herczegségekbe

küldetett, hogy innen minél előbb Odeszába juthassanak, hol 15,000 embert hajóra szállítani készülnek. Mind ezek ha nem háborúi jelek is, legalább arra mutatnak, hogy az orosz udvar minden történhető europai nagyobb változásba hatását közel seregei által akarja fentartani. —

A' schweizi rendkívüli szövetséggyűlés majus 9dikén nyitattott meg Luzernben. Az e' napi előleges tanakodások is ama' régi tapasztalást bizonyíták be a' helveták országgyűléseikről, hogy alig lehet tárgy, melyi iránt ezen gyűlés szótöbbségre 's egyetértésre juthatna. Egyébiránt Baselnek külön statusalkotmánya nem biztosított.

Algierban 5 hónapi esőzés után martz. közepén rettenetes zivatar kerekedett, egy éjszaka 40 lábnyira áradtak a' folyók, a' mezőség pedig nagyobb részint tengerré vált. Számos holt ember 's állatok testeit lehet szerte uszkálva látni, több hajó elsüllyedt, és sok ház omladozott össze. A' Beduinnek 50 esztendő óta sem emlékeznek ennél nagyobb szélvészre, 's a' keresztények afrikában létöknek tulajdonítják.

A' Reichstadti herczeg jobban van.

Pénzfolyamat:

Bécs (Majus 19ikén) közép ár:

Státus 5 pC. kötelezőlev.	87 $\frac{3}{4}$ p. p.
— 4 pC.	77 $\frac{1}{4}$ —
— 1820diki nyeres. kölcsön	— — — —
— 1821diki	123 $\frac{5}{8}$ — —
Bécs vár. 2 $\frac{1}{2}$ pc. bankó-kötel.	— — — —
Az udv. kam. 2 $\frac{1}{2}$ perCent kötel.	— — — —
Bank-actiák v. részvények darabja 1142 — — —	— — — —

A' gabonának pesti piaczi ára Majus 22dikén 1832.

Pozs. m. vtó. gar.	legjobb	középszerű	esekélyebb	Pozs. m. vtó. gar.	legjobb	középszerű	esekélyebb
Tisztabúza	133 $\frac{1}{8}$	126 $\frac{2}{8}$	120	Zab	30 $\frac{2}{8}$	29 $\frac{1}{8}$	28 $\frac{2}{8}$
Kétszeres	86 $\frac{2}{8}$	83 $\frac{1}{8}$	80	Köles	—	—	—
Rozs	53 $\frac{1}{8}$	52	—	Köles-kása	—	—	—
Árpa	42 $\frac{2}{8}$	41 $\frac{1}{8}$	40	Kukoricza	41 $\frac{1}{8}$	40	38 $\frac{2}{8}$

Szerkezteti Helmezy. — Nyomatatja Landerer.